

RZESZÓW BEZ PLASTIKU

KAMPANIA EDUKACYJNA MIASTA RZESZOWA

zielony punkt.
co tydzień

Czy wiesz, że...

1 plastikowa butelka
rozkłada się
450 LAT

8 MLN TON
plastiku trafia
co roku do oceanów

30% RYB
zjadło choć raz w życiu
plastik

wyprodukowano już
9.1 MLN TON
plastiku

w oceanach znajduje się
51 BILIONÓW
plastikowych elementów

SŁOWNIK SEGREGACJI ODPADÓW KOMUNALNYCH

SŁOWNIK SEGREGACJI ODPADÓW KOMUNALNYCH

Czyli jak segregować odpady w Rzeszowie

SŁOWNIK SEGREGACJI ODPADÓW KOMUNALNYCH

Czyli jak segregować odpady w Rzeszowie

Wydrukowano na certyfikowanym papierze ekologicznym

Rosnąca świadomość konsumentów oraz presja nowych regulacji prawnych wymusza na producentach stosowanie coraz bardziej proekologicznych rozwiązań. Dotyczy to w szczególności opakowań, których ogromne ilości wyrzucamy każdego dnia.

Coraz więcej osób dostrzega problem rosnącej masy odpadów i dokonując zakupów wybiera te produkty i opakowania, które zostały opatrzone specjalnym znakiem gwarantującym, iż dany produkt bądź jego opakowanie nadaje się do recyklingu i nie będzie obciążać środowiska naturalnego.

W tej publikacji chcemy przekazać Państwu szeroki zakres wiedzy dotyczącej systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Urząd Miasta Rzeszowa
Wydział Gospodarki Komunalnej

adres **ul. Hanasiewicza 10**
35-103 Rzeszów
telefon **+ 48 17 788 99 00**
e-mail **gk@erzeszow.pl**

SERWIS INFORMACYJNY - GOSPODARKA ODPADAMI

Korzyści z recyklingu	4	
Dlaczego segregacja	5	
Odpady z tworzyw sztucznych	6	
Odpady z metalu	7	
Odpady z papieru	8	
Odpady ze szkła	9	
Odpady biodegradowalne	10	
Symbole na opakowaniach	11	
Sposoby zagospodarowania odpadów	12	
To trzeba zmienić	14	
Gospodarka o obiegu zamkniętym	15	
Zasada 5R	16	
Biodpady w domu i w ogrodzie	18	
Co warto kompostować?	19	
Kompostownik - zrób to sam	20	
Jak przygotować kompost	21	
Dlaczego palenie odpadów szkodzi?	22	
Zasady selektywnej zbiórki odpadów	24	
Jak być bardziej EKO	26	
Dobre rady na odpady?	26	
Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych	27	
Słownik odpadów	28	

Prawidłowe gospodarowanie odpadami na przestrzeni ostatnich lat stało się niezwykle istotnym zagadnieniem, mającym znaczący wpływ na stan środowiska naturalnego. W dobie rosnącego zapotrzebowania na surowce i wzmagającej się eksploatacji dóbr natury, recykling jawi się jako bardzo ważny element każdej nowoczesnej gospodarki. Pozwala na wielokrotne korzystanie z surowców znajdujących się w obiegu gospodarczym, stanowiąc źródło licznych korzyści ekologicznych i ekonomicznych.

Recykling wydatnie ogranicza konieczność wydobycia surowców, zapewniając utrzymanie ich podaży na poziomie niezbędnym dla innych gałęzi gospodarki. W porównaniu do procesu pozyskiwania surowców ze źródeł naturalnych, np. rud metali, proces odzysku tych surowców z odpadów wymaga znacznie mniejszych nakładów energii. Recykling aluminium, (np. puszek po napojach) pozwala zmniejszyć zapotrzebowanie na energię o blisko 95%, w stosunku do wytopu

aluminium z rudy (boksytu). Z powodzeniem odzyskuje się również metale występujące w zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, gdzie, oprócz wspomnianego aluminium występuje także miedź, srebro, złoto i platyna.

Niemal wszystkie stosowane aktualnie tworzywa sztuczne są produktem pochodnym ropy naftowej. Skuteczne przetwarzanie, obecnych na polskim rynku, plastikowych opakowań i innych przedmiotów wykonanych z tworzyw sztucznych pozwoliłoby na istotne ograniczenie jej importu.

Bardzo wdzięcznym surowcem, umożliwiającym wielokrotne jego przetwarzanie, jest szkło. Szklane opakowania w postaci butelek i słoików, przetworzone na tzw. granulaty szklane, stanowią znaczący element wsadu szklarskiego, służącego do produkcji nowych szklanych opakowań. Recykling szkła nie tylko zmniejsza zużycie wody i energii niezbędnej do jego produkcji, ale także wiąże się z ogromną redukcją wydobycia surowców pierwotnych, których pozyskiwanie jest związane z degradacją środowiska i niszczeniem krajobrazu. Wielką zaletą recyklingu opakowań szklanych, która ma niebagatelny wpływ na stan naszego zdrowia, jest znaczna redukcja emisji szkodliwych substancji do środowiska.

Także papier jest surowcem nadającym się niemal w 100% do recyklingu. Wyprodukowanie jednej tony papieru z makulatury pozwala ograniczyć wycinkę drzew, a także znacznie zmniejszyć zużycie wody, paliwa i energii, potrzebnych w całym procesie.

Znakomita większość odpadów, które generujemy, nadaje się do recyklingu. Tylko od naszej świadomej postawy zależy, czy będziemy przyczyniać się do rozsądnego gospodarowania zasobami naturalnymi i zostawimy naszym dzieciom i wnukom świat czysty i bezpieczny.

Wstępując do UE, poza licznymi korzyściami, nasz kraj przyjął na siebie wiele nowych zobowiązań, także w sferze gospodarki odpadami. Jednym z nich było osiągnięcie kolejnych, wymaganych poziomów recyklingu i zagospodarowania odpadów.

Wyzwaniem na rok 2030 jest osiągnięcie stanu gospodarki odpadami, w którym minimum 70% powstających odpadów komunalnych jest poddawana procesom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia. Dotyczy to w szczególności frakcji odpadów komunalnych takich jak: papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło. W przypadku opakowań, ilość kierowanych do recyklingu odpadów musi przekroczyć 80%.

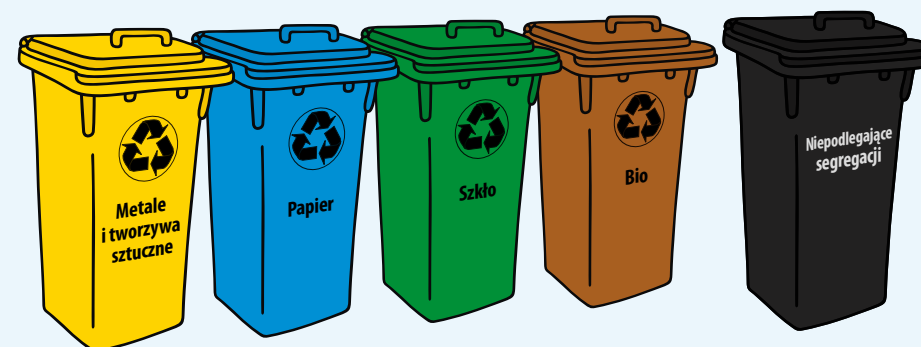
Selektywna zbiórka odpadów jest tym, co decyduje o sukcesie systemu gospodarowania odpadami. To, czy i jak segregujemy odpady, rzutuje nie tylko na koszty obsługi całego systemu, ale przede wszystkim na ilość i jakość surowców trafiających do ponownego wykorzystania. Mieszkańcy, deklarujący i skrupulatnie prowadzący selektywną zbiórkę odpadów, chronią środowisko naturalne.

Wzrost udziału frakcji segregowanej w ogólnym strumieniu odpadów powinien być celem wszystkich mieszkańców. Nieosiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu przez kraj członkowski Unii Europejskiej wiąże się z nałożeniem kar finansowych na gminy.

Pamiętajmy, że odpady to nie zwyczajne śmieci, których chcemy się pozbyć, ale w znacznej mierze surowce, nadające się do ponownego wykorzystania. Jest to szczególnie istotne, ponieważ do roku 2030 w naszym kraju zostanie zamkniętych większość składowisk odpadów komunalnych. Nieliczne, które pozostaną, będą przyjmować wyłącznie, niepodlegającą jakiegokolwiek procesowi odzysku, pozostałość z całego strumienia odpadów. Oznacza to konieczność zwiększenia masy odpadów segregowanych. Odpady, które nie zostaną poddane recyklingowi, trafią do zakładów termicznego przekształcania odpadów komunalnych (potocznie nazywanych spalarniami). Niestety, spalając odpady, bezpowrotnie tracimy cenne surowce. Ponadto, przy spalaniu odpadów pojawia się problem zagospodarowania powstałych popiołów oraz konieczność stosowania wydajnych i kosztownych systemów filtracji spalin.

Wypełnienie wszystkich zobowiązań, w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, wynikających z dyrektyw unijnych, nie jest celem samym w sobie. Fundamentem każdego z tych działań jest troska o to, jaki świat chcemy pozostawić następnym pokoleniom..

Ta idea powinna zagościć w świadomości każdego z nas, ponieważ kolejne lata stawiają przed nami jeszcze większe wyzwania.

Współcześnie trudno wyobrazić sobie codzienne funkcjonowanie bez otaczającego nas plastiku. Tworzywa sztuczne są wykorzystywane praktycznie wszędzie: w przemyśle spożywczym, motoryzacyjnym, farmaceutycznym, chemicznym, kosmetycznym czy odzieżowym. Choć, dzięki swoim właściwościom, plastik, mając wiele praktycznych zastosowań, ma także ciemne strony.

Należy pamiętać, że tworzywa sztuczne rozkładają się w bardzo długim horyzoncie czasowym, co jest niezwykle ważne w przypadku deponowania ich na składowiskach odpadów. Jeżeli trafią na składowiska, będą tam zalegać przez setki lat. Przez ten czas będą uwalniać do środowiska wiele szkodliwych substancji. Ponadto, niepoddanie ich recyklingowi jest ogromnym marnotrawstwem, ponieważ do ich produkcji używa się ropy naftowej.

Ropa naftowa to surowiec, który sprowadzamy do Polski z zagranicy, ponieważ nasze zasoby są niewielkie. Każdego roku 4 do 6% tego surowca zużywa przemysł wytwarzający tworzywa sztuczne. Sprawnie działający recykling może znacząco zredukować to zapotrzebowanie, przyczyniając się do zmniejszenia importu cennego surowca.

Jeszcze w 2016 roku w naszym kraju zaledwie 23% opakowań z tworzyw sztucznych było podane recyklingowi, a ponad 42% zdeponowano na składowiskach. Jednak już w roku 2018 wskaźnik recyklingu przekroczył 40%. Cały czas jednak znaczna część wartościowego surowca umyka ponownemu wykorzystaniu.

Jeśli chodzi o zdrowie, wykorzystanie plastiku do pakowania żywności nie jest rozwiązaniem całkowicie bezpiecznym. Opakowania te mogą, w pewnych warunkach, uwalniać do żywności szkodliwe związki chemiczne. Z tego powodu korzystanie z plastikowych opakowań powinno się ograniczać do niezbędnego minimum.

Szczególnie niebezpieczne dla naszego zdrowia są przegrzane lub nadmiernie schładzane tworzywa, do produkcji których użyto związku o nazwie Bisfenol A (w skrócie BPA), stosowanego w celu zwiększenia elastyczności i wytrzymałości opakowań. Dotyczy to w szczególności butelek PET, które są wykorzystywane w segmencie wód mineralnych i napojów. Użycie BPA do produkcji tworzyw mających styczność z żywnością zostało w wielu krajach zakazane. Badania wykazały bowiem szkodliwe działanie BPA na układ hormonalny człowieka. Związek ten może wywoływać otyłość, nowotwory i problemy z płodnością. Negatywnie wpływa również na rozwój płodu.

Pamiętać należy także, aby pod żadnym pozorem nie korzystać z plastikowych opakowań, które uległy uszkodzeniom mechanicznym. Butelki typu PET, po wodzie mineralnej lub soku, nie nadają się do ponownego użycia. Ulegają one licznym odkształceniom, które niszczą strukturę tworzywa, co czyni je wyjątkowo nieprzyjawnymi dla zdrowia.

Całkowite odejście od plastikowych opakowań wydaje się niemożliwe, dlatego korzystajmy z nich mądrze, dbając o nasze zdrowie i środowisko.

Odpadami, których przetwarzanie w recyklingu daje ogromne korzyści środowiskowe i ekonomiczne, są metale. Mogą być one wielokrotnie użytkowane bez jakiegokolwiek utraty jakości. Najczęściej wykorzystywane w produkcji różnych dóbr metale to: stal, aluminium, cynk i miedź. Ze szlachetnych zaś: złoto i srebro. Wytworzone ze stali wyroby wykorzystywane są w przemyśle motoryzacyjnym, elektromaszynowym, okrętowym, w budownictwie, górnictwie, kolejnictwie, ale także w przemyśle zbrojeniowym. Niemniej istotne znaczenie ma stal w przemyśle opakowaniowym.

Powtórne wykorzystanie metali w produkcji nowych wyrobów to przede wszystkim oszczędności energetyczne. Przykładowo, wyprodukowanie jednej tony stali ze złomu pozwala zaoszczędzić 74% energii potrzebnej do jej produkcji z rudy żelaza. W przypadku miedzi, recykling to 86% zaoszczędzonej energii, zaś w przypadku aluminium redukcja zużycia energii sięga nawet 95%.

Oprócz wspomnianej oszczędności energii, recykling stali pozwala zaoszczędzić także 40% wody, przy jednoczesnym zmniejszeniu zanieczyszczeń powietrza (o 86%) i zanieczyszczeń wody (o 76%). Ponadto, przetworzenie 1 tony złomu pozwala zaoszczędzić 1,5 tony rudy, 0,5 tony koksu, i innych materiałów.

Dzięki swoim właściwościom stal pozwala na efektywne wykorzystanie sortowania magnetycznego, co sprawia, że jest ona stosunkowo łatwo odseparowywana z ogólnego strumienia odpadów.

Aluminium jest drugim, po żelazie, metalem wykorzystywanym w przemyśle. Stosowane jest głównie w transporcie, budownictwie oraz przemyśle opakowaniowym. Około 3/4 aluminium dostępnego na rynku wykorzystuje się jako surowiec wtórny. Jedna tona aluminium z odzysku pozwala zaoszczędzić nawet 8 ton boksytu,

6,3 tysiąca litrów ropy naftowej oraz uniknąć emisji do powietrza 35 kg fluorów aluminium. Oszczędności energetyczne sięgają 14 tysięcy kWh energii na tonę, czyli tyle, ile siedem 4-osobowych gospodarstw domowych zużywa w ciągu roku.

Miedź ma szerokie zastosowanie, głównie ze względu na jej odporność na korozję, plastyczność oraz bardzo dobre przewodnictwo cieplne i elektryczne. Bazuje na niej przede wszystkim przemysł elektryczny i elektroniczny, ale także budownictwo, transport i przemysł maszynowy. Cynk z kolei, posiadający właściwości antykorozyjne, jest istotnym składnikiem wielu stopów żelaza. Złoto wykorzystuje się przy produkcji sprzętu elektronicznego i z tego też sprzętu pochodzi znaczna masa złota, odzyskiwanego w procesie recyklingu.

Odpady są cennym źródłem wielu surowców, a metale są z nich odzyskiwane niezwykle skutecznie. Nawet 30% światowej produkcji aluminium i 37% miedzi pochodzi z recyklingu złomu tych metali.

Segregując odpady, miejmy na względzie korzyści wynikające z odpowiedzialnego podejścia do ponownego wykorzystania surowców wtórnych.

Papier towarzyszy człowiekowi od 2 tysięcy lat. Jest nośnikiem informacji, służącym do gromadzenia i przekazywania wiedzy. Średnio każdy mieszkaniec naszego kraju zużywa go około 100 kg rocznie.

Produkcja papieru zależy niestety od wolno odnawiającego się zasobu, jakim są drzewa. Dlatego bardzo istotne jest przetwarzanie papieru. Z każdej tony makulatury uzyskuje się, w procesie recyklingu, ponad 900 kilogramów papieru. Oszczędności są przy tym ogromne. Wyprodukowanie jednej tony papieru z makulatury pozwala oszczędzić 17 sztuk dorodnych drzew, tysiące litrów wody, a także około 1500 litrów paliwa, niezbędnego do wycinki, obróbki i transportu drzew z lasu. Przerabianie makulatury, to także niższe zużycie energii. Na jednej tonie papieru wyprodukowanego w procesie recyklingu, można zaoszczędzić około 4000 kWh energii, czyli tyle, ile dwa typowe gospodarstwa domowe zużywają przez cały rok.

Na makulaturę, gromadzoną w niebieskich pojemnikach lub workach, składają się rozmaite rodzaje papieru i tektury, tj.: gazety, czasopisma, katalogi, ulotki, koperty, ale także pudełka, kartony, papier pakowy i dekoracyjny oraz gilzy czy rolki papieru.

Z makulatury powstaje bardzo wiele różnych produktów, od papieru toaletowego, papieru do drukarek, po kartonowe kształtki na jaja lub wypełnienia opakowań chroniące produkty w czasie transportu.

Niestety, nie każdy papier nadaje się do przerobu i powinien wówczas trafić do pojemników na odpady niepodlegające segregacji. Takim odpadem jest papier zatłuszczony, np. papier po maśle, czy zabrudzony karton po pizzy. Jeśli zabrudzeniu uległa tylko jego dolna część, to powinna zostać odcięta i wyrzucona do pojemnika na odpady niepodlegające segregacji. Pozostała, czysta część, może być przekazana do recyklingu.

Innym rodzajem papieru, niepodlegającym procesom recyklingu, jest papier lakierowany i foliowany, który często stanowi okładki kolorowych czasopism. One także powinny zostać usunięte i wyrzucone do pojemnika na odpady resztkowe. Podobnie jest z papierem termicznym. Wszelkiego rodzaju paragony też są odpadem nienadającym się do recyklingu. Niezwykle istotne jest również, aby makulatura nie była mokra, dlatego pamiętać należy o każdorazowym zamykaniu klapy pojemnika. Chronimy w ten sposób zgromadzony surowiec przed deszczem lub śniegiem. Należy także pamiętać, aby nie zanieczyścić makulatury mechanicznie (przedmioty niewykonane z papieru) lub mikrobiologicznie (jednorazowe maseczki, chusteczki higieniczne, pieluchy, podpaski itp.).

Segregacja papieru nie powinna sprawiać trudności. Pamiętać jednak trzeba, że opakowania wielomateriałowe, które są wykonane z wielu różnych materiałów (w tym z papieru), trafiają do żółtego worka lub pojemnika. Należą do nich w szczególności: kartoniki po sokach, mleku lub śmietanie. Pamiętać przy tym należy o zgniataniu lub składaniu kartonów, aby jak najlepiej wykorzystać miejsce w pojemniku lub worku.

Wiele lat temu nasz kraj załaży tworzywa sztuczne, skutecznie wypierając większość opakowań szklanych. Ich zalety to: niewielki ciężar, wytrzymałość i niskie koszty produkcji. Jednak od kilku lat zauważa się powolny powrót opakowań szklanych. Producenci żywności wychodzą naprzeciw oczekiwaniom coraz bardziej świadomych klientów. Wiele badań potwierdziło bowiem szkodliwość niektórych tworzyw sztucznych dla naszego zdrowia, a warto pamiętać, że szkło było i jest najzdrowszym opakowaniem.

Szklane opakowania zbierane są do kontenerów koloru zielonego i większość mieszkańców nie ma najmniejszych problemów z ich segregacją. **Pamiętać jednak należy, że do pojemników na szkło powinny trafiać wyłącznie opakowania, czyli butelki, słoiki i szklane opakowania po kosmetykach.** Nie ma przy tym znaczenia, czy opakowanie jest bezbarwne, czy kolorowe.

Wiele wątpliwości nasuwają mieszkańcom inne szklane przedmioty, w kontekście tego, czy powinny one trafić do pojemnika na szkło. Szklanki nie tylko nie są opakowaniem, ale dodatkowo powstają z nieco innego szkła, dlatego muszą trafić do pojemnika na odpady niepodlegające segregacji. Tak samo postępujemy w przypadku: kieliszków, filiżanek, talerzyków, wazoników, wszelkiej ceramiki, porcelany i fajansu oraz kryształów czy stłuczki szklanej, np. z szyb okiennych.

Zasady segregacji ustalone są w taki sposób, aby zapewniały odpowiednią jakość zbieranych surowców przy jednoczesnym minimalizowaniu uciążliwości dla mieszkańców. Z tego względu nie ma konieczności zrywania jakichkolwiek etykiet, metalowych obrączek czy mycia opakowań. Opakowania szklane, podobnie jak inne opakowania, muszą tylko być przed wyrzuceniem opróżnione z zawartości. Powinniśmy odkręcić jednak zakrętki

i wyrzucić je do odpowiedniego pojemnika. Nie trzeba także usuwać atomizerów przytwierdzonych do opakowań po kosmetykach. Recykling doskonale radzi sobie z oddzieleniem zbędnych elementów w procesie przetwarzania surowców.

Proces recyklingu szklanych opakowań niesie ze sobą kolosalne korzyści dla środowiska. Trafiające do przetworni szkło jest wstępnie ręcznie oczyszczane z elementów mogących negatywnie wpłynąć na jego jakość. W procesie technologicznym szklane butelki i słoiki są najpierw rozdrabniane w kruszarkach bębnowych, po czym, przechodząc przez kolejne separatory, oczyszczane są z etykiet papierowych i folii oraz metalowych elementów. Maszyny optyczne automatycznie oddzielają także szkło bezbarwne od kolorowego.

Powstający ostatecznie granulaty szklany jest wykorzystywany przez huty do produkcji nowych butelek i słoików. Wyprodukowanie jednej tony szkła z granulatu szklanego pozwala zaoszczędzić nie tylko 2 tony surowców pierwotnych potrzebnych do jego produkcji (głównie piasku i niezbędnych topików - sody i wapnia), ale również 30% energii, emitując przy tym aż o 97% mniej zanieczyszczeń przemysłowych do środowiska.

Odpady biodegradowalne zajmują w systemie gospodarowania odpadami istotną rolę i mają ogromny potencjał dla gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ). W całym strumieniu odpadów komunalnych ich masa stanowi nawet 34%. Zgodnie z definicją ustawową, odpady biodegradowalne to takie, które ulegają rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów.

Wśród odpadów ulegających biodegradacji wyodrębnia się dwie podstawowe grupy. Pierwszą są tzw. odpady zielone, czyli pochodzące z pielęgnacji terenów zielonych, tj.: skoszona trawa, liście, gałęzie drzew i krzewów, rośliny, kwiaty, zgniłe owoce i warzywa, trociny, kora drzew czy łupiny orzechów. Odpady te mogą być kompostowane w przydomowych kompostownikach. Trzeba jednak wiedzieć, iż nie wolno kompostować roślin porażonych chorobami, aby nie przenieść choroby na inne rośliny podczas ich nawożenia.

Drugą grupę stanowią odpady spożywcze i kuchenne. Jak podaje Europejska Agencja Środowiska (European Environment Agency – EEA) stanowią one nawet 60% frakcji biodegradowalnej. Pamiętajmy jednak, że do worków/pojemników brązowych (na odpady bio) mogą trafić wyłącznie

nie odpady kuchenne pochodzenia roślinnego. Resztki mięsa, kości, pozostałości ryb i owoców morza, filtry do kawy itp. należy traktować jak odpady niepodlegające segregacji.

Z odpadami ulegającymi biodegradacji związane jest również kolejne wyzwanie wynikające z regulacji unijnych. Recykling bioodpadów ma bowiem kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celu Unii Europejskiej dotyczącego recyklingu 65% odpadów komunalnych do 2035 roku oraz ograniczeniu składowania do maksymalnie 5% masy wytworzonych odpadów. Brak sukcesu w realizacji tego celu wiązać się może z negatywnymi konsekwencjami finansowymi. Komisja Europejska może nakładać kary finansowe na kraje, które nie uzyskają zakładanych limitów. Jest to mechanizm motywujący kraje członkowskie do zaprzestania składowania odpadów biodegradowalnych, ze względu na fakt, iż odpady te podczas swojego rozkładu uwalniają metan, który jest gazem cieplarnianym o 100-krotnie większej skuteczności, niż dwutlenek węgla.

Odpady biodegradowalne, w szczególności tzw. odpady zielone stanowią materiał, z którego profesjonalne kompostownie produkują kompost. Jest on następnie poddawany ocenie sanitarnej i jeżeli spełnia określone normy, jest oferowany ogrodnikom i rolnikom, jako doskonałe uzupełnienie gleby w substancje odżywcze.

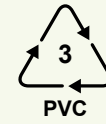
Według raportu EEA (z dnia 17 czerwca 2020) szczególnie poważny problem stanowi zanieczyszczenie bioodpadów tworzywami sztucznymi. Gromadząc odpady biodegradowalne, istotne jest, aby nie zanieczyścić ich innymi odpadami, które mogą obniżyć jakość kompostu lub wręcz uniemożliwić jego produkcję.

1 - PET - politereftalan etylenu
Używany do produkcji jednorazowych opakowań i butelek do wody mineralnej. Nie wolno używać ponownie.

2 - HDPE - polietylen dużej gęstości
Bezpieczny w kontakcie z żywnością. Opakowania nadają się do ponownego użycia.

3 - PVC - polichlorek winyłu
Używany do produkcji folii. Najlepiej unikać. Nie jest przeznaczony do kontaktu z żywnością.

4 - LDPE - polietylen małej gęstości
Używany do produkcji opakowań na żywność. Raczej bezpieczny.

5 - PP - polipropylen
Używany do produkcji opakowań na żywność. Opakowania nadają się do ponownego użycia.

6 - PS - polistyren
Używany do produkcji styropianu. Unikać kontaktu z żywnością.

7 - INNE - tworzywa sztuczne inne niż 1-6
Najbardziej niebezpieczne i toksyczne plastiki.

22 - PAP - papier
Oznacza różne rodzaje papieru. Głównie papier piśmienny, do kopiarek i drukarek.

40 - FE - stal
Opakowanie wykonane ze stali.

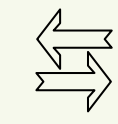
41 - ALU - aluminium
Opakowanie wykonane z aluminium.

Opakowanie nadaje się do recyklingu
„Mobius loop” jako deklaracja przydatności do recyklingu wg normy PN-EN ISO 14021:2002.

Opakowanie z udziałem surowców wtórnych
„Mobius loop” jako deklaracja zawartości surowców z recyklingu wg normy PN-EN ISO 14021:2002.

Możliwość ponownego wykorzystania
Opakowanie wielokrotnego użytku. Zostało zaprojektowane z myślą o przynajmniej dwukrotnym użyciu do tego samego celu.

Opakowanie biodegradowalne
Oznaczenie stosuje się w przypadku opakowań, które rozkładają się podczas kompostowania i nie uwalniają szkodliwych substancji.

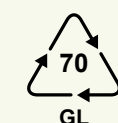
Wyrzuć do kosza
Znak ma przypominać, aby opakowanie po wykorzystanym produkcie trafiło do pojemnika na śmieci.

Nie wyrzuć do zwykłego pojemnika
Symbol spotykany na bateriach, sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. Odpad należy przekazywać do wyznaczonego punktu zbiórki.

Opakowanie przeznaczone do kontaktu z żywnością
Bezpieczne w kontakcie z żywnością.

70 - GL - szkło bezbarwne
Opakowanie wykonane ze szkła bezbarwnego. Bezpieczne w kontakcie z żywnością.

71 - GL - szkło zielone
Opakowanie wykonane ze szkła zielonego. Bezpieczne w kontakcie z żywnością.

72 - GL - szkło brązowe
Opakowanie wykonane ze szkła brązowego. Bezpieczne w kontakcie z żywnością.

SPOSOBY ZAGOSPODAROWANIA ODPADÓW

SKŁADOWANIE

Systemy gospodarki odpadami w Europie i na świecie traktują deponowanie odpadów na składowiskach jako ostateczność. Zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami **składowanie** może dotyczyć wyłącznie odpadów, które stanowią pozostałości po procesach odzysku.

Składowanie odpadów na wysypiskach podlega restrykcyjnym ograniczeniom prawnym. Obecnie funkcjonujące składowiska spełniają liczne normy dotyczące ochrony środowiska. Są zabezpieczone przed przedostawaniem się zanieczyszczeń do gleby i wód gruntowych. Nie mogą też wydzielać uciążliwych zapachów ani toksycznych substancji. Ogranicza się także emisję metanu (gazu cieplarnianego 100 razy skuteczniejszego niż dwutlenek węgla CO₂) poprzez jego odzysk i wykorzystanie w systemach grzewczych. Wadą składowisk jest zajmowanie przez nie znacznego obszaru i spadek wartości sąsiednich terenów.

Od roku 2025 roku w całej Unii Europejskiej zacznie obowiązywać **zakaz składowania na wysypiskach odpadów nadających się do recyklingu i odzysku.**

SPALANIE ODPADÓW

Wiele odpadów jest poddawanych **termicznemu przekształceniu** w zakładach zwanych **spalarniami**. W procesie spalania z odpadów odzyskiwana jest energia, a powstające ciepło jest wykorzystywane w miejskich systemach grzewczych. Duże spalarnie wytwarzają także prąd elektryczny. Taka utylizacja jest procesem bardzo kosztownym, jednak znacznie szybszym niż recykling i kompostowanie.

W spalarni odpady są rozkładane na składniki względnie bezpieczne dla środowiska. Niewielkie ilości powstających w tym procesie szkodliwych substancji są zatrzymywane przez systemy filtrów i unieszkodliwiane. W wyniku procesu spalania odpadów komunalnych powstają odpady wtórne: żużel oraz popioły lotne oraz pył z odpylania i czyszczenia systemów filtracyjnych. Żużel, który stanowi ok. 25% wagi spalonych odpadów, po odpowiedniej obróbce staje się obojętny dla środowiska i może zostać wykorzystany jako kruszywo budowlane przy budowie dróg. Popiół stanowiący ok. 7,5% masy odpadów podlega najczęściej składowaniu (jako odpad niebezpieczny – np. w wyrobiskach kopalnianych).

Zgodnie z europejską hierarchią postępowania z odpadami **recykling** jest kluczowym elementem systemu gospodarki odpadami, który **wybitnie przyczynia się do ochrony środowiska naturalnego.** Jest to złożony proces, który obejmuje odzyskiwanie surowców z produktów odpadowych i wykorzystywanie ich do produkcji nowych towarów. Materiały, które nadają się do recyklingu są opatrzone jego znakiem.

Pierwszym i **najważniejszym etapem recyklingu jest selektywna zbiórka odpadów** w miejscu ich wytworzenia, a podstawową jego zasadą jest maksymalizacja ponownego wykorzystania materiałów odpadowych, przy jednoczesnej minimalizacji nakładów na ich przetworzenie. W ten sposób chronione są surowce naturalne, które służą do wytworzenia produktów oraz surowce służące do ich późniejszego przetworzenia.

Ważnym założeniem recyklingu jest motywowanie odpowiednich postaw producentów dóbr, które sprzyjają produkcji materiałów nadających się do recyklingu oraz tworzenie odpowiednich zachowań u odbiorców dóbr.

RECYKLING

Kompostowanie to metoda zagospodarowania odpadów, polegająca na wykorzystaniu naturalnego procesu rozkładu substancji organicznej przez mikroorganizmy, w kontrolowanych warunkach: w obecności tlenu (powietrza) oraz odpowiedniej temperaturze i wilgotności. Produktami tego procesu są ciepło, dwutlenek węgla oraz związki amonowe przyswajalne przez rośliny.

Podczas kompostowania zachodzą dwa równoległe procesy biochemiczne: **mineralizacja** i **humifikacja**. Prowadzi to do powstania bardzo wartościowego nawozu wzbogaconego w składniki mineralne i azot. Całkowity rozkład substancji organicznych może trwać kilka miesięcy i towarzyszy mu ubytek 30 - 40% masy kompostowej.

Szczególnym rodzajem kompostowania jest **wermikompostowanie** odbywające się z udziałem dżdżownic. Najlepiej do tego celu nadaje się dżdżownica kalifornijska. Umieszczone w masie kompostowej dżdżownice żywią się substancjami organicznymi, a do środowiska uwalniają tzw. „kompost dżdżownicowy” - **wermikompost**.

KOMPOSTOWANIE

TO TRZEBA ZMIENIĆ

Obecnie funkcjonująca gospodarka, w znacznym stopniu, działa w oparciu o **model liniowy**. Potrzebuje ona stałego wydobycia ogromnych ilości surowców, a wyprodukowane dobra, po zużyciu, nie są przetwarzane w recyklingu.

Na całym świecie recyklingowi poddawane jest zaledwie kilka do kilkunastu procent odpadów. Pozostała masa odpadów jest deponowana na składowiskach.

Gospodarka funkcjonująca w oparciu o model liniowy

WYDOBYĆ

Wydobycie prowadzone bez ograniczeń dla zaspokojenia potrzeb przemysłu (często ma charakter rabunkowy)

WYTWORZYĆ

Składowanie niemal wszystkich odpadów (recykling nie ma istotnego wpływu na ograniczenie masy odpadów deponowanych na składowiskach)

WYRZUCIĆ

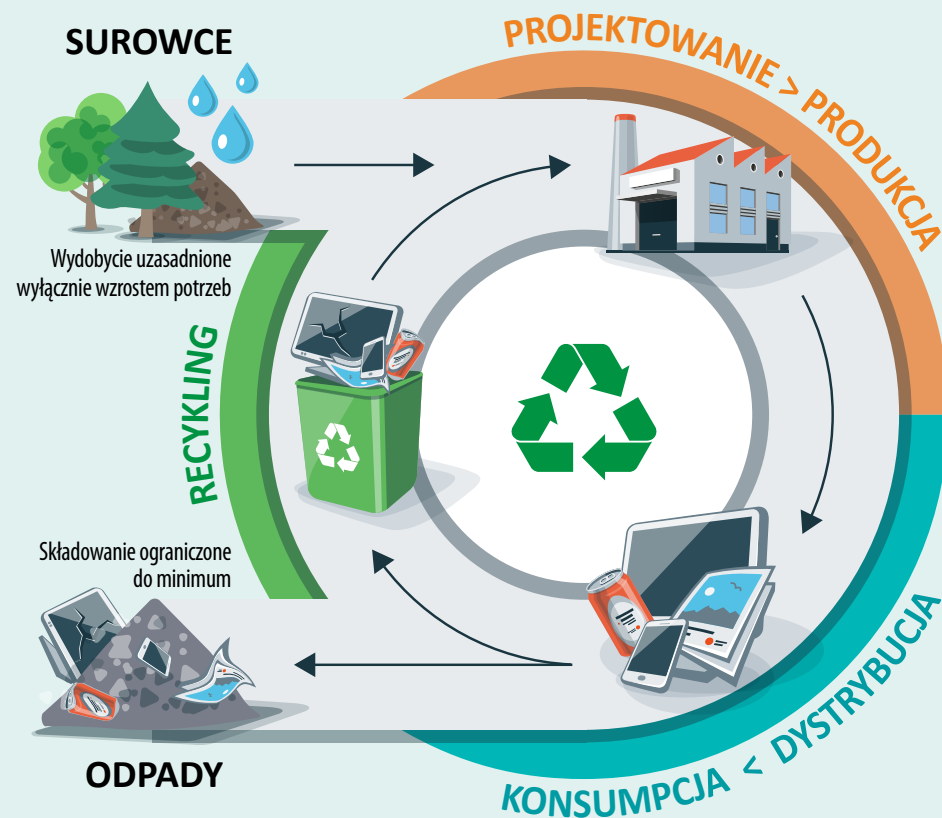
Rosnące góry odpadów nie tylko szpecą krajobraz, ale stanowią poważne zagrożenie ekologiczne.

GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM

Przejęcie od gospodarki liniowej do **gospodarki o zamkniętym obiegu surowców** polega przede wszystkim na maksymalnym zorientowaniu każdego rodzaju działalności na ekologię. Uwzględnienie oddziaływania gospodarki na środowisko i minimalizowanie lub eliminowanie negatywnych skutków jej działania jest kluczowym czynnikiem warunkującym przetrwanie naszej cywilizacji.

Wymaga to odpowiedzialnego projektowania oraz planowania na każdym etapie, aby zapewnić łatwy odzysk surowców zawartych w zużytych produktach. Wydobycie surowców pierwotnych oraz ilości powstających odpadów mogą być w ten sposób ograniczone do minimum. Nowoczesne technologie, w przyszłości, pozwolą całkowicie wyeliminować powstawanie odpadów.

Gospodarka o zamkniętym obiegu surowców

REFUSE (ODMAWIAJ)

Pierwszym krokiem w dążeniu do idei „ZERO WASTE” (zero śmieci) jest mówienie „nie” w sytuacji bezsensownego marnowania surowców. Odmawiaj przyjęcia jednorazówki w sklepie. Poproś barmana, by nie dodawał słomki do zamówionego przez Ciebie drinka. Powstrzymaj osobę roznoszącą ulotki przed wręczeniem Ci pięciu świstków, które i tak po chwili trafią do kosza. Dzięki takiej postawie zredukujesz ilość odpadów i być może skłoniśz innych do zmiany sposobu myślenia.

REDUCE (OGRANICZAJ)

Zastanów się czego potrzebujesz i w sklepie wybieraj tylko produkty z listy. Postaraj się ograniczyć konsumpcję i nie kupować wszystkiego, na co Cię stać. Nie kupuj pod wpływem impulsu, gdy znajdziesz coś co Ci się spodoba, albo trafiłeś na świetną promocję. Zamiast tego zastanów się, czy naprawdę potrzebujesz danego produktu. Często korzystniej będzie go od kogoś pożyczyć lub odkupić.

REUSE (UŻYWAJ PONOWNIE)

Pamiętaj, że przedmiotom można dać drugie życie. Wiele zepsutych rzeczy można naprawić lub wykorzystać w inny od pierwotnego sposób. Jeśli coś po prostu Ci się znudziło, ale wciąż spełnia swoją funkcję, oddaj to lub sprzedaj. Pamiętaj też, że nie wszystko musisz mieć nowe – używane rzeczy w oskonalym stanie często można odkupić za bezcen.

RECYCLE (PRZETWARZAJ)

Jeśli nie można czegoś naprawić, ani ponownie wykorzystać, przekaz to do systemu gospodarki odpadami. Segregowanie odpadów jest niezwykle istotnym elementem całego procesu recyklingu, ponieważ tylko w ten sposób da się odzyskać i ponownie wykorzystać wiele cennych surowców. Gmina Miasto Rzeszów udostępnia mieszkańcom materiały pomocne w prowadzeniu selektywnej zbiórki odpadów.

ROT (KOMPOSTUJ)

Jeżeli masz możliwość założenia kompostownika - zrób to. Oszczędzisz na opłacie za odbiór i zagospodarowanie odpadów, a do tego wyprodukujesz najlepszy, bezpieczny dla środowiska, nawóz dla swojego ogrodu. Jeżeli nie masz takiej możliwości, zbieraj bioodpady selektywnie i przekazuj je do systemu gospodarki odpadami. Ich przetworzeniem zajmie się za Ciebie pobliska kompostownia.

Niezniszczoną, ale niepotrzebną Ci odzież, buty, koce czy pościel możesz przekazywać w ramach akcji dobroczynnych oraz do specjalnie przygotowanych kontenerów CARITAS lub PCK.

Wśród wszystkich odpadów wytwarzanych w gospodarstwie domowym, bioodpady stanowią znaczącą frakcję. Ich wagowy udział często przekracza 50% masy wszystkich odpadów (w zabudowie jednorodzinnej), dlatego wydzielenie ich ze strumienia

odpadów komunalnych sprawia, że nawet 95% pozostałych odpadów będą stanowić frakcje surowcowe zbierane w sposób selektywny (tworzywa sztuczne, papier, szkło i metale). Odpady niepodlegające segregacji stanowią niewielką część wszystkich odpadów.

Odpady biodegradowalne powstające w gospodarstwie domowym

Odpady kuchenne:

- obierki warzywne i owocowe,
- resztki jedzenia,
- skorupki po jajkach,
- fusy po kawie i herbacie,
- łupiny orzechów,
- resztki produktów mlecznych,
- suchy chleb.

Odpady zielone:

Powstają podczas pielęgnacji ogrodów.

- niejadalne części zebranych owoców i warzyw,
- liście i skoszona trawa,
- gałęzie krzewów,
- słoma, siano, uszłe rośliny,
- glony i rośliny z oczka wodnego,
- pozostałości po kwiatkach doniczkowych i ciętych.

Inne odpady biodegradowalne:

- papier (po uprzednim namoczeniu),
- trociny i kora drzew,
- popiół z kominka (wyłącznie drzewny),
- muł wydobyty z oczka wodnego,
- stara ziemia, np. z doniczek,
- obornik,
- ściółka z kurnika.

Od rodzaju materiałów umieszczanych w kompostowniku zależeć będzie skład chemiczny humusu uzyskanego w procesie kompostowania. Istotną jest szczególnie zawartość takich składników jak: azot, fosfor, potas i wapń, które wpływają na żyzność gleby i jej kwasowości (najlepiej bliskiej

neutralnemu pH). Wysokomineralny kompost uzyskamy tylko ze zróżnicowanych odpadów. Przed umieszczeniem odpadów w kompostowniku najlepiej jest je rozdrobnić np. nożycami ogrodowymi lub szpadlem.

Co kompostować

niejadalne części warzyw, obierki i resztki

ogryzki, skórki i obierki owoców

łupiny orzechów

fusy po kawie i herbacie

odpady z pielęgnacji ogrodu, rośliny doniczkowe

skorupki jaj

rozdrobniony i delikatny papier (po uprzednim namoczeniu)

Tylko niewielkie ilości

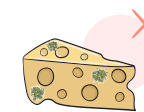

cebule

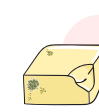

żywność pochodzenia roślinnego poddana obróbce termicznej

Czego nie kompostować

produkty mleczne

tłuszcze i oleje

jaja, resztki ryb, mięso i kości

odchody zwierząt i ludzi

zgniłe lub porażone chorobami rośliny

PAMIĘTAJ!

Nawożenie kompostem jest bezpieczne, gdyż nie trzeba martwić się o ewentualne przedawkowanie nawozu i zatrucie roślin – sytuacja ta może mieć miejsce przy stosowaniu nawozów sztucznych.

Popiół z węgla lub koksu zawsze przekazuj do systemu gospodarki odpadami. Nigdy go nie wyrzucaj i nie używaj do kompostowania, ponieważ zawiera on duże ilości szkodliwych substancji, głównie metali ciężkich.

KOMPOSTOWNIK - ZRÓB TO SAM

Zakładanie kompostownika powinno odbywać się od wiosny do jesieni, gdy temperatura jest dodatnia. Jeżeli decydujemy się na jego budowę, najlepiej przygotować od razu 2 komory o szerokości 1 metra. Posiadanie dwóch komór pozwoli korzystać z jednej, a w drugiej gromadzić odpady organiczne. Wystarczy około 4-5 m² zacisznej (osłoniętej od wiatru), częściowo zacienionej części ogrodu. Wskazane jest, aby kompostowany materiał miał bezpośredni kontakt z podłożem.

Kompostownik najlepiej spełnia swoją rolę gdy umożliwia dobre wietrzenie masy kompostowej, odprowadzanie nadmiaru wilgoci, łatwe nawilżanie oraz dostępność, dlatego szerokość i wysokość stosu powinna wynosić 1 metr. Długość dobieramy do naszych potrzeb. Na dnie kompostownika układamy gałązki uzyskane podczas przycinania drzew i krzewów w ogrodzie, które zapewnią przepływ powietrza między podłożem, a masą odpadową w początkowej fazie rozkładu. W kolejnej fazie ulegną one rozkładowi.

Prosty kompostownik można wykonać z czterech wbitych w ziemię, okorowanych i zaimpregnowanych żerdzi o grubości około 7 cm.

W miarę napełniania przestrzeni, na przemian układamy belki poziome. Między deskami pozostawiamy wąskie szpary, tak by powietrze miało dostęp do każdej z warstw przymy.

Do budowy kompostownika nie wykorzystujemy nic poza drewnem. Jest on całkowicie rozbieralny, co umożliwia łatwe przerabianie kompostu.

Gryzonie

Przyciągają je tylko świeże odpady, więc wymieszanie nowej warstwy ze starą i odpowiednie dozowanie suszu, przyspieszy rozkład i zabezpieczy kompostownik przed gryzoniami i innymi zwierzętami.

Pleśń

Pojawienie się pleśni nie jest poważnym błędem, zdarza się gdy kompost pozostawiony był w spokoju przez kilka dni. Należy dbać o to, aby kompostownik miał stałe dostawy odpadów i aby nie był zbyt wilgotny.

Muchy

Pojawiają się w świeżo składowanych odpadach (szczególnie w resztkach kuchennych), po wzroście temperatury kompostu podczas rozkładu (temperatura masy kompostowej w kompostowniku osiąga do 80°C), muchy powinny zniknąć. Górną warstwę kompostownika można polać gorącą wodą, ewentualnie zakryć dokładnie świeże odpady.

Dobre rady na bioodpady

Zapach

Kompost zawsze wydziela swoisty zapach i jeśli zaczyna on przeszkadzać oznacza to że proces kompostowania przebiega nieprawidłowo.

Kwaśny zapach świadczy o tym, że kompost jest zbyt mokry i przez to słabo przewietrzany - należy dodać suszu (trocin, słomy bądź siana i przemieszać masę kompostową).

Zapach amoniaku oznacza, że w kompostowniku jest za dużo wilgotnych odpadków kuchennych lub ogrodowych bogatych w azot - należy dodać ubogiego w składniki azotowe suszu (słoma, siano, trociny, itp.)

Bardzo użytecznym krzewem jest **bez czarny** (*Sambucus nigra* L.), bowiem doskonale pochłania zapachy powstające podczas kompostowania.

Jak przygotować KOMPOST

1

Wybierz dobre miejsce

Kompostownik najlepiej umieścić w suchym, zacienionym miejscu w pobliżu źródła wody. Idealna szerokość i wysokość to 1m.

2

Dodaj odpowiednie składniki

Odpowiednie składniki to brązowe (zawierają węgiel) i zielone (zawierają azot) części roślin.

3

Jeśli potrzeba dodaj wody

Upewnij się, że stos jest wilgotny ale nie mokry (jak wyciśnięta gąbka)

4

Przemieszczaj składniki

Obracanie mieszanki kompostowej pomaga dobrze ją napowietrzyć, co przyspiesza proces kompostowania.

5

Poczekaj chwilę

Kiedy kompost przestaje wydzielać ciepło i staje się suchy, brązowy i kruchy, jest w pełni gotowy do użyczenia ogrodu

PAMIĘTAJ!

- Kompostownik nie powinien być zbyt wysoki, ponieważ od czasu do czasu należy przemieszać masę kompostową, a dostęp do niej jest tylko od góry.
- Nakryj kompostownik pokrywą (każdą komorę oddzielnie). Sprawi to, że kompost szybciej się nagrzeje, a materiał w nim umieszczony przędziej się rozłoży.
- Dobrej jakości kompost otrzymuje się po upływie około roku.

DLACZEGO PALENIE ODPADÓW SZKODZI?

Każdy proces spalania jest związany z emisją różnych zanieczyszczeń do atmosfery. Szczególnie niebezpieczne jest spalanie odpadów. Powstaje wówczas ogromna ilość toksycznych substancji. Nie liczymy na to, że trucizny ulecą z dymem i będziemy mogli o nich zapomnieć. Większość z nich jest ciężka i opada nie

dalej niż kilkanaście metrów od komina! Trujemy w ten sposób swoje otoczenie, szkodzimy sobie, dzieciom i sąsiadom! Spalanie odpadów w piecu domowym szkodzi także przewodom kominowym, w których odkłada się tzw. mokra sadza. Może ona ulec zapłonowi i uszkodzić komin, a nawet wywołać pożar.

Spalając odpady w domowym piecu, uwalniamy do atmosfery dioksyny i furany, czyli bardzo niebezpieczne związki chemiczne odpowiedzialne za:

- zwiększone ryzyko chorób nowotworowych,
- zwiększoną zachorowalność układu oddechowego,
- możliwość wystąpienia poważnych chorób układu krążenia lub ich nasilenia,
- uciążliwe alergie oraz zmiany skórne,
- podrażnienie spojówek oka i błon śluzowych,
- nawracające bóle głowy i wiele innych.

Czy wiesz, że...

Gospodarstwa domowe odpowiadają za 88% emisji szkodliwego pyłu PM_{10} .

NIE PAL ŚMIECI!

Trujesz w ten sposób siebie, swoich najbliższych i sąsiadów.

1 STARY PIEC = 3,5 MLN PAPIEROSÓW

Emituje tyle samo substancji rakotwórczych w 1 dzień.

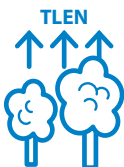
NAWET DO ok. 30% OSZCZĘDNOŚCI NA OPALE

Tyle zyskasz, wymieniając stary piec na nowoczesny.

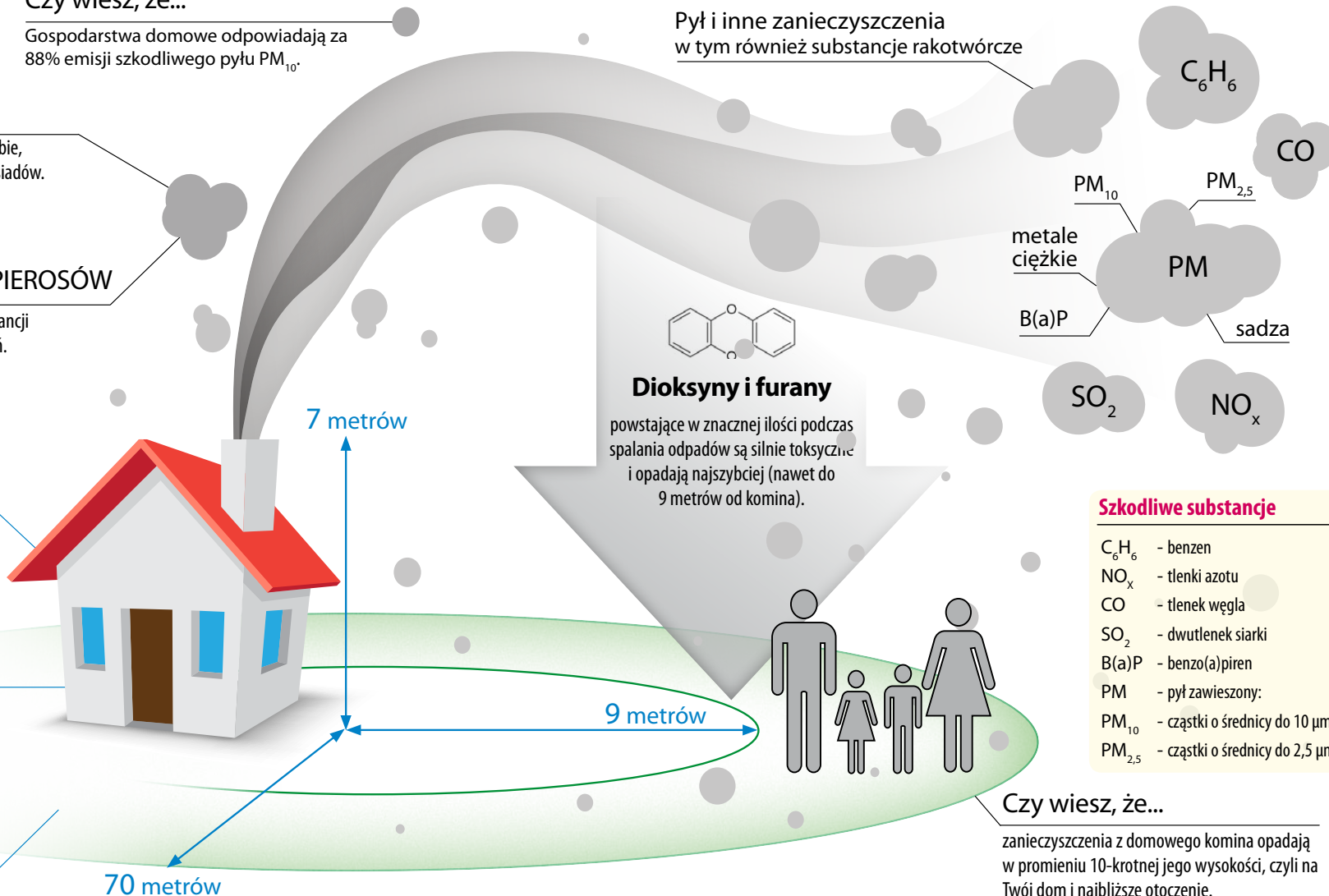
35% MNIJ BENZO(A)PIRENU

Piec retortowy zmniejsza emisję tej rakotwórczej substancji.

1 ha LASU = 700 kg TLENU

Sadź rośliny w otoczeniu.

Szkodliwe substancje

- C_6H_6 - benzen
- NO_x - tlenki azotu
- CO - tlenek węgla
- SO_2 - dwutlenek siarki
- B(a)P - benzo(a)piren
- PM - pył zawieszony:
- PM_{10} - cząstki o średnicy do 10 μm
- $PM_{2,5}$ - cząstki o średnicy do 2,5 μm

Czy wiesz, że...

zanieczyszczenia z domowego komina opadają w promieniu 10-krotnej jego wysokości, czyli na Twój dom i najbliższe otoczenie.

ZASADY SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW

Tworzywa sztuczne, opakowania z tworzyw sztucznych

- siatki i torby z tworzyw sztucznych
- plastikowe butelki, baniaki
- opakowania po produktach spożywczych
- plastikowe opakowania po chemii gospodarczej i kosmetykach
- plastikowe zakrętki
- folie opakowaniowe

Odpady opakowaniowe powinny być opróżnione z zawartości i zgniecione.

- Zabudowa jednorodzinna
- Zabudowa wielorodzinna

Metale i opakowania wielomateriałowe

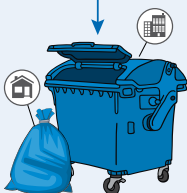
- puszki po konserwach, metalowe opakowania
- metalowe zakrętki, korki i kapsle
- puszki po napojach
- opakowania z folii aluminiowej
- opakowania Tetra Pak np. po napojach i mleku
- opakowania po kawie, słodzonych, chipsach itp.

Papier i opakowania z papieru/tektury

- gazety
- czasopisma, katalogi
- książki i zeszyty (bez foliowanych okładek)
- papier szkolny i biurowy
- karton i tektura
- rolki papieru i gilzy
- papier pakowy, torby i worki papierowe

Opakowania kartonowe powinny być złożone. Papier powinien być suchy i niezatuszczony.

Opakowania szklane

- butelki szklane po napojach i żywności
- słoiki szklane po napojach i żywności
- szklane opakowania po kosmetykach

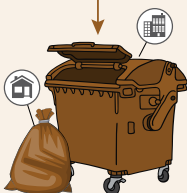
Opakowania szklane powinny być opróżnione z zawartości i pozbawione nakrętek.

Odpady ulegające biodegradacji (Bio)

- resztki kuchenne pochodzenia roślinnego
- fusy po kawie i herbacie
- zgniłe owoce i warzywa
- ogryzki
- obierki, skórki
- łupiny orzechów

Unikaj zanieczyszczenia odpadów bio innymi odpadami.

Odpady pozostałe po segregacji (niepodlegające segregacji)

- kryształy, ceramika, fajans, porcelana
- resztki mięsa i kości
- tubki po pastach
- resztki ryb
- pieluchy, maseczki, artykuły higieniczne
- skorupki jaj
- znicze z zawartością wosku, resztki świec
- plyty CD, DVD itp.
- niedopałki papierosów
- zużyte ręczniki papierowe i serwetki
- zniszczona odzież, tekstylia i buty
- zabrudzony i tłusty papier
- odchody zwierząt
- zimny popiół (także z grilla)

Do pojemnika powinno trafić tylko to, czego nie uda się wysegregować w celu odzysku lub recyklingu.

Odpady wielkogabarytowe

- stare meble
- materace, kołdry i poduszki
- dywany, wykładziny
- duże zabawki
- krzesła i stoliki ogrodowe
- stare rowery

Odpady niebezpieczne

- baterie i akumulatory przenośne
- przetworzone leki
- zużyte oleje z kosiarek
- farby, lakiery
- substancje chemiczne
- światłówek energooszczędne
- zużyte igły i strzykawki

ZSEE (sprzęt elektroniczny i elektryczny)

- sprzęt RTV i AGD
- golarki, trymery, suszarki
- sprzęt komputerowy
- telefony komórkowe
- kable i przewody elektryczne
- zabawki elektroniczne i elektryczne

Dostarczaj nieodpłatnie do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK)

zabawek wielomateriałowych, butelek i pojemników z zawartością, baterii, opakowań po niebezpiecznych środkach chemicznych, strzykawek, styropianu, pianki budowlanej, folii budowlanej, tapicerki.

paragonów, kalki, papieru lakierowanego, foliowanego, papieru zatłuszczonego, worków po cementie i zaprawach, tapet, zużytych torebek z herbaty, artykułów higienicznych.

luster, szyb ołkieniych i samochodowych, porcelany, ceramiki, żarówek, świetlówek, termometrów, szkła zbrojonego, żaroodpornego, zniczy szkła gospodarczego (misek, talerzy), artykułów wykonanych z połączenia szkła z innymi materiałami.

ziemi, popiołów, gruzu, artykułów higienicznych, odpadów kuchennych pochodzenia zwierzęcego, odpadów zielonych (skoszona trawa, liście, gałęzie), woreczków foliowych z kaszy i ryżu, odchodów zwierzęcych.

przetworzonych leków, baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, świetlówek, żarówek i innych źródeł światła, mebli i odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz innych odpadów zbieranych selektywnie.

Każdego dnia nasze nawyki determinują szereg decyzji, stanowiących o tym, czy jesteśmy rzeczywiście ukierunkowani na ochronę środowiska, czy tylko jesteśmy eko, bo taka jest moda. Chcąc być naprawdę eko, oprócz segregowania odpadów, powinniśmy codziennie kierować się kilkoma kluczowymi zasadami.

Wybieramy produkty wytworzone z odzyskanych w recyklingu surowców. Wpływamy tym samym na wzrost popytu i zachęcamy producentów do wykorzystywania surowców wtórnych.

Kupujemy tylko tyle, ile jest nam naprawdę potrzebne. Tą regułą powinniśmy się kierować szczególnie w kontekście zakupów żywności.

Jeżeli to możliwe, wybieramy opakowania szklane. Są bezpieczne dla naszego zdrowia i w 100% podlegają recyklingowi.

Unikamy produktów pakowanych w wiele warstw. Sztandarowym przykładem wielokrotnego pakowania produktów są pasty do zębów. Większość past do zębów, oprócz czystego opakowania w formie tubki, jest sprzedawana w dodatkowym, zupełnie zbędnym kartoniku.

Na zakupy wybieramy się z torbą wielokrotnego użytku. Unikniemy konieczności zakupu w sklepie jednorazowych reklamówek, które szybko stają się odpadem.

Zawsze, jeżeli to możliwe, zgniatajmy lub składajmy opakowania przed ich wyrzuceniem do pojemnika. Ograniczając objętość opakowań, przyczyniamy się do wzrostu efektywności transportu odpadów. Dotyczy to w szczególności butelek PET.

Powyższe reguły są proste w realizacji i nie nastęcają zbytnich problemów. Jeśli postanowimy się nimi kierować, mogą zdecydowanie poprawić efektywność systemu gospodarowania odpadami.

AKUMULATORY
Akumulator oddaj w sklepie przy zakupie nowego. Możesz również poszukać przedsiębiorcy, który skupuje zużyte akumulatory.

BATERIE
Baterie zawierają toksyczne substancje, dlatego wyrzucaj je wyłącznie do specjalnych pojemników, które znajdują się na terenie miasta, w sklepach i placówkach oświatowych.

PRZETERMINOWANE LEKI
Leki zawierają aktywne biologiczne substancje, które mogą być niebezpieczne dla środowiska. Wymagają one specjalnej utylizacji, dlatego wyrzucaj je do specjalnego pojemnika w aptece.

ŚWIETŁÓWKI ENERGOOSZCZĘDNE
Świetłówki zawierają niebezpieczną dla zdrowia rtęć, dlatego postępuj z nimi bardzo ostrożnie i przekazuj do PSZOK-u. Niektóre sklepy także przyjmują zużyte świetłówki.

ZUŻYTE OLEJE Z KOSIAREK SPALINOWYCH
Oleje z kosiarek spalinowych przekazuj do PSZOK-u. Pamiętaj, aby przekazywać odpady w szczelnych, a najlepiej w oryginalnych opakowaniach.

FARBY I ROZCIEŃCZALNIKI
Pozostałości farb i rozcieńczalników wraz z oryginalnymi opakowaniami przekazuj do PSZOK-u. Warto pamiętać, aby przekazywać odpady w oryginalnych opakowaniach.

SUBSTANCJE CHEMICZNE
Wszelkie substancje chemiczne i opakowania po nich przekazuj do PSZOK-u. Pamiętaj, aby przekazywać odpady w szczelnych, a najlepiej w oryginalnych opakowaniach.

TERMOMETRY, ZUŻYTE IGŁY, STRZYKAWKI
Termometry, igły i strzykawki można oddawać podczas mobilnych zbiórek odpadów niebezpiecznych organizowanych przez Gminę na terenie miasta Rzeszowa lub dostarczać do PSZOK-u.

Zmiany w systemach gospodarowania odpadami, zainicjowane nowelizacją Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które wdrażane są od połowy 2013 roku, dotyczą także funkcjonowania Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK).

PSZOK to miejsce, w którym mieszkańcy Rzeszowa objęci systemem gospodarowania odpadami mogą, w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, oddać odpady zebrane w sposób selektywny: papier, szkło, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale, odpady zielone (stanowiące części roślin pochodzące z przydomowych ogrodów), zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady niebezpieczne, meble, drobny gruz, zużyte opony.

Pamiętajmy, że Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych jest miejscem funkcjonującym według określonych reguł. Regulamin PSZOK-u określa w szczególności zasady, jakimi

powinni się kierować mieszkańcy, dostarczając do niego odpady różnych frakcji. Weryfikacji odpadów przyjmowanych do PSZOK dokonuje upoważniony pracownik. Mieszkańcy zobowiązani są do bezwzględnego przestrzegania regulaminu i poleceń pracownika PSZOK-u.

Odpady, które przekazujemy, muszą być posegregowane i nie mogą być zmieszane lub zanieczyszczone innymi odpadami. Należy przy tym zwrócić uwagę, by jakiegokolwiek odpady płynne, które przekazujemy do PSZOK-u, znajdowały się w dobrze opisanych i niecieknących pojemnikach. Jeszcze lepiej, gdy będą to pojemniki oryginalne. Pracownik odpowiedzialny za ich przyjęcie musi mieć możliwość określenia, co się w nich znajduje.

W przypadku, gdy dostarczone odpady będą znajdować się w nieszczelnych, ciekących pojemnikach, obsługa PSZOK-u ma prawo odmówić ich przyjęcia.

PSZOK przyjmuje m.in.:

- odpady opakowaniowe (posegregowane) oraz papier i tektura, szkło, metale i tworzywa sztuczne,
- przeterminowane leki, igły i strzykawki,
- środki ochrony roślin i opakowania po nich,
- rozpuszczalniki, farby, lakiery, kleje,
- opakowania po farbach, lakierach i klejach,
- kwasy, alkalia, chemia gospodarcza,
- przepracowany olej silnikowy z kosiarek,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (ZSEE),
- świetłówki i żarówki energooszczędne,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlane i rozbiórkowe,
- zużyte opony,
- odpady zielone (z pielęgnacji ogrodów),
- odzież i tekstylia.

Lokalizacje PSZOK:

- ul. Ciepłownicza 11
- al. gen. W. Sikorskiego 428

Godziny otwarcia punktu:

Aktualne godziny otwarcia PSZOK dostępne są na stronie internetowej www.mpgk.pl

PSZOK nie przyjmuje odpadów zmieszanych, niepodlegających segregacji, części samochodowych i odpadów pochodzących z działalności gospodarczej.

Prawidłowo prowadzona selektywna zbiórka odpadów decyduje o sukcesie systemu gospodarowania odpadami. To, czy i jak segregujemy odpady, rzutuje nie tylko na koszty obsługi całego systemu, ale przede wszystkim na ilość i jakość surowców trafiających do ponownego wykorzystania.

Poniższy słownik zawiera alfabetyczny wykaz szerokiej gamy odpadów, z którymi można zetknąć się w każdym gospodarstwie domowym. Obok nazw odpadów wskazane zostały także informacje o ich typie oraz wskazówki pomocne w ich prawidłowym zagospodarowaniu.

RODZAJ ODPADU- OZNACZENIA

Nadaje się do recyklingu

Przedmiot wykonany z materiału, który może zostać wykorzystany w recyklingu.

Odpady niebezpieczne

Odpad podlega specjalnej zbiórce. Nie wyrzucać do zwykłych pojemników na odpady.

Zużyty Sprzęt Elektryczny i Elektroniczny

Nie wyrzucać do zwykłych pojemników na odpady. Należy przekazywać do punktów zbiórki.

Odpady budowlane i rozbiórkowe

Nie wyrzucać do zwykłych pojemników na odpady. Należy dostarczać do PSZOK-u lub zamówić kontener.

Odpady zielone

Zaleca się kompostowanie wskazanych odpadów we własnym zakresie.

Odpady wielkogabarytowe

Nie wyrzucać do zwykłych pojemników na odpady. Są odbierane w PSZOK-u lub w trakcie mobilnych zbiórek.

Inne odpady

Odpady, których nie daje się jednoznacznie przypisać do żadnej z pozostałych grup.

WSKAZÓWKI SEGREGACJI

Pojemnik na szkło

Przeznaczony do gromadzenia wyłącznie szklanych opakowań (butelek, słoików oraz opakowań po kosmetykach).

Pojemnik na tworzywa sztuczne i metale

Przeznaczony do gromadzenia przedmiotów i opakowań wykonanych z plastiku, metalu oraz opakowań wielomateriałowych.

Pojemnik na papier

Przeznaczony do gromadzenia przedmiotów i opakowań wykonanych z papieru lub tektury.

Pojemnik na odpady biodegradowalne (bio)

Przeznaczony do gromadzenia odpadów kuchennych pochodzenia roślinnego.

Pojemnik na odpady niepodlegające segregacji

Przeznaczony do gromadzenia odpadów pozostałych po segregacji, które nie nadają się do przetworzenia.

Worek na odpady zielone

Przeznaczony do gromadzenia odpadów zielonych. Worki można nabywać w wyznaczonych punktach.

Specjalny pojemnik

Specjalnie oznakowany pojemnik dedykowany zbiórce określonych odpadów.

PSZOK

Odpad można dostarczyć do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

Punkt sprzedaży

Odpad można pozostawić w punkcie sprzedaży przy zakupie nowego sprzętu tego samego rodzaju.

Mobilna zbiórka

Odpad jest odbierany w trakcie zbiórek mobilnych. Nie wystawiać odpadów poza terminami zbiórek.

Odpady szkodliwe

Odpad jest usuwany i przekazywany do utylizacji wyłącznie przez wyspecjalizowane podmioty.

RODZAJ ODPADU | WSKAZÓWKI SEGREGACJI

A

Abażur		
Aerazol (pusty pojemnik metalowy - spray)		
AGD drobne		
AGD duże		
Agrafka		
Akumulator samochodowy		
Akumulatorek (bateria)		
Akwarium		
Alkomat (drobny sprzęt elektroniczny)		
Antena satelitarna		
Antena telewizyjna		
Antybiotyk (przeterminowany w opakowaniu oryginalnym)		
Aparat fotograficzny		
Aparat ortodontyczny		
Aparat słuchowy		
Aparat telefoniczny		
Armatura łazienkowa		
Artykuły higieniczne		
Azbest, odpady azbestowe (eternit)		

B

Bagażnik dachowy (smochodowy)		
Balkonik (oparcie)		
Balon dmuchany		
Balon do wina		
Bandaż		
Baniak plastikowy		
Bateria alkaiczna		
Bateria cynkowa		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Bateria guzikowa		
Bateria litowo-jonowa		
Bateria łazienkowa (armatura)		
Beczka metalowa		
Beczka z tworzywa sztucznego		
Benzyna do zapalniczek (w oryginalnym opakowaniu)		
Beton (gruz betonowy z remontu)		
Betoniarka		
Bezpiecznik (osprzęt elektryczny)		
Bibelot (przedmiot dekoracyjny)		
Bidon metalowy		
Bidon plastikowy		
Bindownica		
Błacha metalowa		
Błachodachówka		
Blistry po tabletkach (puste)		
Blistry z tabletkami		
Boazeria		
Bombka choinkowa		
Brelok metalowy, kółko do kluczy		
Brodzik (wanna, kabina prysznicowa)		
Broszura, ulotka		
Brudnopis, notes papierowy		
Butelka dziecięca plastikowa		
Butelka plastikowa po chemii gospodarczej		
Butelka plastikowa po mleku		
Butelka plastikowa po napoju		
Butelka plastikowa po oleju spożywczym		
Butelka szklana po napoju		
Butelka szklana po rozpuszczalniku		
Butelka szklana po oleju spożywczym		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Butelka szklana po perfumie (kosmetyku)		
Butla gazowa (pusta)		
Buty (nadające się do noszenia)		
Buty (zniszczone, nienadające się do noszenia)		

C

Cegła (gruz ceglany)		
Celofan (folia)		
Ceramika		
Cerata		
Chemikalia w oryginalnych opakowaniach		
Chleb (stare pieczywo)		
Chłodziarka (lodówka, sprzęt AGD)		
Choinka naturalna		
Choinka sztuczna		
Chusteczka higieniczna		
Chusteczka nawilżająca		
Chusteczka z tkaniny		
Chwasty		
Cienkopis, pisak, flamaster		
Ciężarek, odważnik pomiarowy (do wagi)		
Ciśnieniomierz elektroniczny		
Czajnik elektryczny		
Czajnik metalowy (na gaz)		
Czasopismo		
Czekan, sprzęt sportowy		
Części samochodowe		
Czyściwo, szmaty		

D

Dachówka betonowa		
-------------------	--	--

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Dachówka ceramiczna		
Defoliant w oryginalnym opakowaniu		
Dekiel metalowy (duży) od beczki/szamba		
Dekiel metalowy (mały)		
Dekiel plastikowy (duży) od beczki/szamba		
Dekiel plastikowy (mały)		
Dekiel szklany od garnka/patelni		
Dekoder (sprzęt RTV)		
Depilator		
Derka, koc, kapa		
Deska do krojenia drewniana		
Deska do krojenia plastikowa		
Deska do krojenia szklana		
Deska do prasowania		
Deska drewniana (boazeria, parkiet, płyty meblowe)		
Deska sedesowa		
Deska snowbordowa		
Deska surfingowa		
Detergent w oryginalnym opakowaniu		
Dezodorant opróżniony (spray)		
Dętka rowerowa		
Długopis metalowy		
Długopis plastikowy		
Dłuto		
Dmuchany basen		
Dmuchany materac		
Dmuchawa		
Dmuchawa do liści		
Domek dla lalek		
Donica (duża)		
Doniczka ceramiczna		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Doniczka plastikowa		
Drabina drewniana		
Drabina metalowa		
Drabinka (podest)		
Drapak dla kota		
Drewniaki, klapki, buty		
Drewno (boazeria, parkiet, płyty meblowe)		
Dron		
Drukarka (sprzęt komputerowy)		
Drut (drobny złom)		
Drut kolczasty (ogrodzenia, płoty, bramy)		
Drzwi (stolarka otworowa)		
Durszlak metalowy		
Durszlak plastikowy		
Dyktafon		
Dynamo rowerowe		
Dysk twardy (drobny sprzęt elektroniczny)		
Dyskietka		
Dywan, wykładzina		
Dzbanek ceramiczny		
Dzbanek metalowy		
Dzbanek szklany		
Dziurkacz biurowy		
Dzwonek rowerowy		
Dżinsy, odzież (tekstylia)		

E

Ekierka metalowa		
Ekierka plastikowa		
Ekran projekcyjny przenośny		
Ekspres do kawy		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Elektronarzędzie		
Elektroniczna zabawka		
Elektroniczny papieros		
Elektryczna golarka		
Elektryczna kosiarka		
Elektryczna kuchenka (sprzęt AGD)		
Elektryczna pompka do materaca		
Elektryczna szczoteczka do zębów		
Elektryczny podgrzewacz wody		
Elektryczny przyrząd medyczny		
Emaliowany garnek		
E-papieros (drobna elektronika)		
Etanol spożywczy		
Etanol techniczny, rozpuszczalnik		
Eternit (azbest)		
Europaleta		

F

Fajans, ceramika		
Fajerwerk		
Fajka drewniana do palenia tytoniu		
Fajka do nurkowania		
Faks, skaner		
Faktura papierowa		
Falownik, osprzęt elektryczny		
Farby w oryginalnych opakowaniach		
Farelka, termowentylator		
Felga samochodowa bez opony		
Fifka do papierosów		
Filc budowlany, materiały izolacyjne		
Filc w małych kawałkach		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Filizanka, ceramika		
Film fotograficzny		
Filtr ceramiczny do wody		
Filtr do kawy z fusami		
Filtr HEPA		
Filtr olejowy, części samochodowe		
Filtr powietrza samochodowy		
Filtr węglowy		
Firana (tekstylia)		
Flakonik po perfumie		
Flamaster, pisak		
Flanelowa koszula (tekstylia)		
Flakon, wazon		
Flek gumowy		
Flek plastikowy		
Flesz, lampa błyskowa		
Folder, katalog reklamowy		
Folia (zwykła)		
Folia aluminiowa		
Folia bąbelkowa		
Folia na dokumenty, skoroszyty plastikowe		
Folia stretch		
Foliówka, reklamówka		
Foremka plastikowa		
Foremka silikonowa		
Forma metalowa do wypieków		
Fotel, element wyposażenia wnętrz		
Fotelik samochodowy		
Fotografia		
Fototapeta, tapeta		
Francuz, klucz		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Fusy po herbacie		
Fusy po kawie		
Futro		

G

Gałęzie drzew i krzewów		
Garnek metalowy		
Gaśnica		
Gaza (opatrunek)		
Gazeta		
Gąbka (art. higieniczny)		
Getry, tekstylia		
Gilza papierowa, rolka (np. po papierze toaletowym)		
Gimbal elektroniczny		
Glany, obuwie		
Glazura		
Gleba		
Glony z oczka wodnego		
Glukometr		
Głośnik mobilny		
Głośnik, kolumna głośnikowa		
Gobelin		
Gofrownica, drobny sprzęt AGD		
Golarka, maszynka do golenia (jednorazowa)		
Golarka elektryczna, trymer		
Gorset		
Grabie ogrodowe		
Grill elektryczny		
Grill stalowy		
Gruz budowlany		
Grzebień metalowy		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Grzebień plastikowy		
Grzejnik elektryczny		
Guma do żucia		
Gumka do ścierania		
Gumowe rękawice (guma, lateks)		
Gwóźdź (element łączący)		

H

Habit, odzież		
Haczka ogrodowa		
Haczyk wędkarski		
Halka		
Hamak		
Hantle, sprzęt sportowy		
Harmonijka ustna		
hełm metalowy (np. sprzęt ASG)		
hełm plastikowy (np. sprzęt ASG)		
Hulajnoga		
Hulajnoga elektryczna		
Huštawka ogrodowa		

I

Igliwie, liście, gałęzie, trawa		
Igła do szycia		
Igła medyczna		
Impregnat (środki ochrony skóry, drewna, kamienia)		
Inhalator (drobny sprzęt medyczny)		
Instrument muzyczny drewniany		
Instrument muzyczny elektryczny		
Instrument muzyczny metalowy		
Ircha		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Izolacja budowlana		
Izolacja techniczna		
J		
Jarzeniówka (światłówka, żarówka energooszczędna)		
Jarzyny, warzywa, obierki gotowane i surowe		
Jogurt (przeterminowany)		
Jonizator powietrza		
K		
Kabel, przedłużacz, osprzęt elektryczny		
Kabina prysznicowa (brodzik)		
Kabura plastikowa (np. sprzęt ASG)		
Kabura skórzana (np. sprzęt ASG)		
Kabura tekstylna (np. sprzęt ASG)		
Kafelek, ceramika		
Kajak		
Kalendarz papierowy		
Kalka i papier przebitkowy		
Kalkulator		
Kaloryfer		
Kaloszki gumowe		
Kamera cyfrowa		
Kamera wideo		
Kamerka internetowa		
Kamienie, bruk		
Kamionka, ceramika drobna		
Kanapa, fotel, meble		
Kanister metalowy czysty		
Kanister plastikowy czysty		
Kanka metalowa		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Kapa, narzuta		
Kapcie		
Kapelusz filcowy		
Kapelusz skórzany		
Kapelusz słomkowy		
Kapok		
Kapsel		
Karafka		
Karimata		
Karnet, bilet papierowy		
Karnisz, żaluzja		
Karta do gry (papierowa)		
Karta dźwiękowa		
Karta graficzna		
Karta płatnicza		
Karta pocztowa		
Kartka, papier		
Karton po pizzy (niezatłuszczony)		
Karton, tektura		
Kartonik po ciastkach		
Kartonik po mleku i przetworach mlecznych		
Kartonik po soku		
Kartridż do drukarki		
Kaseta magnetofonowa		
Kaseta na toner do drukarki		
Kaseta VHS		
Kaseton		
Kask motocyklowy		
Kask rowerowy		
Katalizator samochodowy		
Katalogi, prospekty, ulotki		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Kawiarka		
Kąpielówki		
Kefir (przeteterminowany)		
Kieliszek szklany		
Kiełbasa, wędliny, mięso		
Kierownica do gier, pad, joystick		
Kij bejsbolowy		
Kij hokejowy		
Kij od szczotki/mopa		
Kit, uszczelniacz		
Klamerka		
Klamka		
Klaser		
Klatka dla zwierząt domowych		
Klawiatura komputerowa		
Kleje i masy budowlane		
Klepka drewniana, parkiet		
Klimatyzator		
Kliska fotograficzna		
Klocki hamulcowe		
Klocki plastikowe		
Klosz ze szkła		
Klucz dynamometryczny		
Klucz metalowy, narzędzia metalowe		
Klucz nastawny		
Koc elektryczny		
Koc wełniany		
Kocioł, duże naczynia kuchenne		
Kojec dla dzieci		
Kolektor słoneczny		
Kołdra, poduszka		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Kołowrotek (wędkarski)		
Kołpak samochodowy		
Kołyska		
Kombinerki		
Komiks, książka, czasopismo		
Kompaktowa płyta		
Kompas		
Komputer (sprzęt komputerowy)		
Konewka plastikowa		
Konewka metalowa		
Konewka duża		
Konsola do gier		
Kopciuch, koza		
Koperta, koperta z okienkiem		
Kopiarka (ksero)		
Kora drzew, liście, gałęzie, trociny		
Korek plastikowy		
Korek, zatyczka od butelki		
Korektor biurowy (taśma)		
Kosz wiklinowy		
Koszula, koszulka, odzież		
Koszulka foliowa do dokumentów		
Koszyczek na jajka (wytłaczanka papierowa)		
Koszyczek na jajka, owoce i warzywa (plastikowy)		
Koszyczek po kostce WC		
Kości, mięso, ryby		
Kotara, zasłona		
Kożuch, odzież		
Krajalnica elektryczna		
Krajalnica ręczna		
Kran, armatura kuchenna		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Krawat		
Krażek hokejowy		
Kredens		
Kredki		
Krem do golenia (przeterminowany)		
Krem do opalania (przeterminowany)		
Krótkofalówka, radiotelefon		
Krzesło, stół, meble		
Kserokopiarka		
Książki, zeszyty, notesy		
Kubek ceramiczny		
Kubek papierowy po kawie		
Kubek plastikowy po produktach mlecznych		
Kubły po farbach (wyczyszczone)		
Kuchenka elektryczna	 	
Kuchenka mikrofalowa		
Kufel ceramiczny		
Kufel drewniany		
Kufel szklany		
Kukielka, lalka, maskotka		
Kula do gry w kręgle		
Kurtka, odzież		
Kwasy w oryginalnych opakowaniach		
Kwiaty cięte, wiązanki		
Kwiaty doniczkowe bez doniczek		
Kwiaty ogrodowe		
Kwiaty sztuczne		
L		
Lakier (w oryginalnym opakowaniu)		
Lakier do paznokci		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Lakier do włosów		
Lakierobejca (w oryginalnym opakowaniu)		
Laktator		
Lalka, zabawka		
Laminarka, laminator		
Lampa fluorescencyjna (światłówka)		
Lampa neonowa (jarzeniówka)		
Lampka biurkowa		
Lampki choinkowe		
Laptop		
Laserowy wskaźnik		
Latarka		
Lateks, rękawice ochronne		
Lejek metalowy		
Lejek plastikowy		
Lek (przeterminowany)		
Lekarstwo (przeterminowane)		
Lep na muchy		
Lepiszcze, silikon		
Lewarek		
Leżak		
Linijka drewniana		
Linijka metalowa		
Linijka plastikowa		
Linka od kosiarki		
Liście z drzew, trawa, gałęzie		
Lizol (w oryginalnym opakowaniu)		
Lodówka elektryczna		
Lodówka turystyczna		
Lokówka elektryczna		
Lornetka, drobny sprzęt optyczny		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Luksfer szklany, materiały konstrukcyjne		
Luneta obserwacyjna		
Lupa		
Lusterko małe		
Lustro duże		

Ł

Ładowarka do tabletu (zasilacz)		
Ładowarka do telefonu (zasilacz)		
Ławka		
Łodygi, gałęzie		
Łom		
Łopata		
Łopatka dziecięca plastikowa		
Łóżeczko dziecięce		
Łóżko		
Łóżko polowe		
Łupiny orzechów		
Łuski nasion		
Łyżka do butów metalowa		
Łyżka do butów plastikowa		
Łyżka metalowa		
Łyżka plastikowa		
Łyżwa		

M

Maczeta		
Magnetofon		
Magnetowid		
Manierka metalowa		
Mapa papierowa		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Markiza		
Marmur, materiał budowlany		
Maseczka higieniczna		
Maska chirurgiczna		
Maska filtracyjna		
Maska przeciwsmogowa		
Maszyna do pisania		
Maszyna do pisania elektryczna		
Maszyna do szycia		
Maszynka do golenia elektryczna		
Maszynka do golenia (jednorazowa)		
Maszynka do mięsa		
Maść (lekarstwo)		
Mata		
Materac gumowy dmuchany (zabawka plażowa)		
Materac dmuchany do spania		
Materac, łóżko		
Materac dziecięcy (z gąbki)		
Mazak, pisak, flamaster		
Mebel		
Meblościanka		
Menzurka plastikowa		
Menzurka szklana		
Menzurka, szkło laboratoryjne		
Metronom		
Miara krawiecka		
Miara łamana drewniana		
Miara łamana metalowa		
Miernik elektroniczny		
Mięso, ryby		
Mikroskop		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Mikser		
Minutnik		
Minutnik elektroniczny		
Miotła, szczotka		
Miseczka ceramiczna		
Miseczka szklana		
Miska metalowa		
Miska plastikowa		
Młotek		
Młynek elektryczny do kawy/przypraw		
Młynek do kawy/przypraw		
Monitor komputerowy		
Monocykl, rower		
Mop, szczotka do podłogi		
Motyka, narzędzia ogrodowe		
Moździerz ceramiczny		
Moździerz metalowy		
Multimedialny odtwarzacz		
Muszla klozetowa, ceramika sanitarna		
Mydło, detergenty		
Myjka kąpielowa		
Mysz komputerowa (myszka)		

N

Nabój gazowy pusty		
Naczynia jednorazowe z plastiku		
Naczynie ceramiczne, ceramika drobna		
Naczynie fajansowe, ceramika drobna		
Naczynie kuchenne metalowe duże (kocioł)		
Naczynie kuchenne metalowe małe		
Naczynie porcelanowe, ceramika drobna		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Naczynie szklane żaroodporne		
Nać roślin okopowych		
Nafta (w oryginalnym opakowaniu)		
Nafta kosmetyczna (w oryginalnym opakowaniu)		
Nakolannik (ochraniacz sportowy)		
Nakrętka metalowa (śruby, elementy łączące)		
Nakrętka z tworzywa sztucznego		
Nałokietnik (ochraniacz sportowy)		
Namiot		
Naparstek		
Napierśnik (sprzęt sportowy)		
Narta, sprzęt sportowy		
Narzędzia elektryczne		
Narzędzia metalowe		
Narzędzia pomiarowe elektroniczne		
Narzuta, kapa		
Natka (marchwi, pietruszki itp.)		
Natrysk, kabina prysznicowa		
Nawigacja, GPS		
Nawozy sztuczne, środki ochrony roślin		
Negatyw, klisza fotograficzna		
Neon, lampa neonowa		
Neonówka, świetlówka		
Niania elektroniczna, radio, telefon		
Niść dentystyczna		
Niedopałek papierosa		
Nit, element łączący		
Nitka		
Nitownica elektryczna		
Nitownica ręczna		
Nocnik dziecięcy plastikowy		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Noktowizor		
Nosidełko dla dziecka		
Notatnik elektroniczny		
Notatnik papierowy		
Nożyce ogrodowe		
Nożyczki		
Nożyczki do paznokci		
Nóż plastikowy		
Nóż kuchenny ceramiczny		
Nóż kuchenny metalowy		
Nylonowe pończochy		

O

Obcęgi		
Obcinacz do kabli		
Obcinacz do paznokci		
Obcinaczka kosmetyczna		
Obiektyw fotograficzny		
Obieraczka do warzyw		
Obierki z jarzyn i owoców		
Obroża dla psa/kota		
Obrus, tekstylia		
Obuch metalowy (np. z młotka)		
Obuwie nadające się do noszenia		
Obuwie zniszczone		
Obwoluta papierowa		
Obwoluta plastikowa		
Ochraniacz (np. sportowy, ASG, Paintball)		
Ochraniacz na głowę, kask rowerowy		
Ochraniacz na kolano		
Ochraniacz na łokieć		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Oczyszczacz powietrza		
Odbiornik radiowy, radio		
Odbiornik telewizyjny, telewizor		
Odchody zwierząt domowych		
Odkurzacze		
Odpadki kuchenne roślinne		
Odpady azbestowe, eternit		
Odpady medyczne i weterynaryjne		
Odpady mięsne, kości, ryby		
Odtwarzacz MP3/MP4		
Odtwarzacz multimedialny		
Odtwarzacz wideo, magnetowid		
Odważnik pomiarowy		
Odzież (czysta nadająca się do noszenia)		
Odzież zniszczona (nienadająca się do noszenia)		
Ogniwo, bateria		
Ogryzek		
Okap kuchenny elektryczny		
Okiennica drewniana		
Okno, drzwi, stolarka budowlana		
Okulary przeciwsłoneczne		
Okulary, lupa		
Olej spożywczy (zużyty)		
Oleje silnikowe, smary, płyny samochodowe		
Oleje spożywcze (w niecieknących opakowaniach)		
Oliwiarka metalowa (pusta)		
Oliwiarka plastikowa (pusta)		
Ołówek automatyczny		
Ołówek, kredka		
Onuca		
Opakowanie do sprężonego CO ₂ (np. nabój do syfonu)		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Opakowanie kartonowe		
Opakowanie papierowe po maśle		
Opakowanie plastikowe po chemii gospodarczej		
Opakowanie plastikowe po kosmetykach		
Opakowanie plastikowe po szamponach		
Opakowanie po aerozolu (puste)		
Opakowanie po chipsach		
Opakowanie po dezodorancie (puste)		
Opakowanie po kosmetyku szklane		
Opakowanie po tabletkach (blistry)		
Opakowanie szklane po lekach		
Opatrunek		
Opiekacz, gofrownica (drobne AGD)		
Opona rowerowa		
Opona samochodowa		
Orbitrek, sprzęt sportowy		
Ortalion, odzież		
Osełka do noży		
Oślona poliwęglanowa (np. na twarz)		
Ostroga jeździecka		
Ostrzałka, temperówka		
Ości, kości		
Ościeżnica, stolarka budowlana		
Otwieracz do konserw metalowy		
Owoce, obierki gotowane i surowe		

P

Packa na owady plastikowa		
Paletka, sprzęt sportowy		
Palmtop		
Panel fotowoltaiczny		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Panele, siding, boazeria		
Pantofle, buty, obuwie		
Papa		
Papier brudny, zatłuszczony		
Papier do drukarki		
Papier do pieczenia		
Papier kalkowy		
Papier listowy (ozdobny)		
Papier opakowaniowy (szary)		
Papier pergaminowy (tłusty, zabrudzony)		
Papier przebitkowy (samokopiujący)		
Papier ścierny		
Papier śniadaniowy		
Papier termiczny		
Papier z powłoką foliową		
Papierki po cukierkach		
Papieros, niedopałek papierosa		
Paragon		
Parapet, materiał budowlany		
Parasol ogrodowy		
Parasol, parasolka		
Parkan drewniany		
Parkiet		
Parowar kuchenny elektryczny		
Pas, pasek skórzany		
Pastele suche, kredki, kreda		
Patelnia		
Patyczki higieniczne		
Periodyk, czasopismo		
Peruka		
Pestycydy, nawozy, środki ochrony roślin		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Pędzel do golenia		
Pędzel malarski		
Pędzelek do malowania		
Piasek z terrarium		
Piekarnik kuchenny		
Pieluchy jednorazowe		
Pierzyna, kołdra		
Pigułki, leki przeterminowane		
Pilarka elektryczna/akumulatorowa		
Pilarka spalinowa		
Pilniczek do paznokci metalowy		
Pilnik		
Piłka dmuchana		
Piórnik szkolny		
Pipeta szklana		
Pirometr		
Pisak, flamaster, mazak		
Plakatówka, farbka plakatowa		
Plaster, opatrunek		
Plastry		
Plazma, telewizor z ekranem plazmowym		
Plecak ze stelażem duży		
Plecak, torba		
Pluszowe zabawki duże		
Pluszowe zabawki małe		
Płetwa gumowa, sprzęt sportowy		
Płyta gipsowo-kartonowa		
Płytki podłogowe, terakota, glazura		
Płyty CD/DVD		
Płyty gramofonowe, winylowe		
Pocztówka, karta pocztowa		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Podkładka pod myszkę		
Podpaski		
Podstawka ceramiczna, spodek		
Podściółka dla kotów		
Poduszka (duża)		
Pokal szklany, kieliszki		
Pokrywka od słoika metalowa		
Pokrywka od słoika plastikowa		
Polar, odzież		
Pomadka ochronna		
Pompa wodna elektryczna		
Pompka elektryczna (np. do akwarium)		
Pompka rowerowa		
Pończochy		
Popielniczka ceramiczna		
Popiół papierosowy		
Popiół z drewna		
Popiół z węgla kamiennego		
Porcelana, fajans, ceramika		
Portfel		
Poszewka na jasiek, kołdrę, poduszkę, tekstylia		
Poszwa, tekstylia		
Pościel		
Poziomica		
Półmisek, talerz, ceramika		
Pralka (AGD duże)		
Praska do czosnku, ziemniaków		
Prezerwatywy		
Prodiż, sprzęt AGD		
Produkty mleczne		
Projektor		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Prospekty foliowane		
Prostownik		
Prysznic, kabina prysznicowa		
Przedłużacz, kabel, elektroprzęt		
Przedmioty gliniane, ceramika		
Przewijak		
Przewód elektryczny, kabel		
Przyłbica		
Pudełko kartonowe		
Pumeks		
Puszka (np. po owocach)		
Puszka aluminiowa		
Puszka po aerozolu (bez zawartości)		
Puszka po karmie dla psa/kota		
Puszka po konserwie		
Puszka po napoju		
Puszka po paście do butów (bez zawartości)		

R

Radioodbiornik		
Radiotelefon		
Rajstopy		
Rakieta tenisowa, sprzęt sportowy		
Ramy okienne, stolarka budowlana		
Regał, szafa, mebel		
Reklamówka foliowa		
Resorak, drobna zabawka		
Resztki farb w oryginalnych opakowaniach		
Resztki jedzenia pochodzenia roślinnego		
Resztki lakieru w oryginalnych opakowaniach		
Resztki mięsa i ryb		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Resztki oleju opałowego		
Resztki tkanin małe		
Ręcznik kąpielowy		
Ręcznik papierowy (zużyty)		
Rękawice gumowe/lateksowe		
Rękawice z dzianiny		
Robot kuchenny		
Roleta okienna, żaluzja		
Rolka po papierze lub ręczniku toaletowym		
Roślina porażona chorobą		
Roślina zdrowa		
Router, router WiFi		
Rower		
Rowerek dziecięcy		
Rozpuszczalniki w oryginalnych opakowania		
Rożen elektryczny, grill		
Rożen ogrodowy, grill		
Rtęciowa lampa		
Rtęciowy termometr		
Rtęć		
Rury miedziane, stalowe, wielomateriałowe		
Rury PCV		
Rynna		
Rzutnik do slajdów		

S

Samochód		
Samowar turystyczny (metalowy)		
Sandały, obuwie, buty		
Sanki		
Satelitarna antena		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Scyzoryk		
Sedes, muszla klozetowa		
Segregator		
Sekator		
Ser, przetwory mleczne		
Serweta, obrus, tkanina		
Serwetki papierowe zużyte		
Siatka po owocach (z tworzywa sztucznego)		
Siekiera (bez trzonka)		
Sierść, włosy		
Silnik elektryczny (mały z AGD lub modelarski)		
Siodło		
Sitko metalowe		
Sitko plastikowe		
Skalpel		
Skaner, faks, sprzęt komputerowy		
Skarpetki		
Skorupy jajek		
Skóra, odzież i galanteria skórzana		
Skórki i obierki po owocach i warzywach		
Skrzynka po napojach (plastikowa)		
Skuter		
Słoik szklany		
Słoma, siano		
Słuchawki		
Smar techniczny (w oryginalnym opakowaniu)		
Smartfon, telefon, ładowarka		
Smary, oleje silnikowe		
Smoczek dziecięcy		
Smycz		
Soczewki kontaktowe		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Sofa, kanapa, fotel		
Solar, kolektor słoneczny		
Spinacz do papieru		
Spinka do włosów		
Spławik (wędkarski)		
Spodek, ceramika drobna		
Spodnie, tekstylia		
Spódnica, tekstylia		
Sprzęt AGD duży		
Sprzęt AGD mały		
Sprzęt elektryczny/elektroniczny		
Sprzęt komputerowy		
Stempel, pieczęćka		
Stół, stolik, element wyposażenia wnętrz		
Struna gitarowa		
Strzykawki jednorazowe		
Styropian budowlany dużego formatu		
Styropian opakowaniowy (małego formatu, np. pojemnik na jajka)		
Suplementy diety (np. rozpuszczalne witaminy)		
Syrop, lekarstwo (przeterminowane)		
Szafa, regał, meble		
Szampon, detergent (w oryginalnym opakowaniu)		
Szczoteczka do zębów (zwykła)		
Szczotka do muszli klozetowej		
Szczotka do włosów		
Szklane opakowania po kosmetykach		
Szklanka		
Szkoło ogniotrwałe		
Szkoło okienne (szyba)		
Szkoło okularowe		
Szkoło ołowiowo-kryształowe		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Szkło samochodowe		*
Szkło wielowarstwowe, klejone		*
Szkło zbrojone		*
Szkło żaroodporne		
Szmata, czyściwo, ścierka		
Szmaty		
Sznurek		
Sznurowadło		
Szpilka krawiecka		
Sztuciec metalowy		
Sztuciec plastikowy		
Szyba okienna		
Szyba samochodowa		*
Szyszka		

Ś

Ścierka, ręczniki, tekstylia		
Ścięta trawa, liście, gałęzie		
Ścinki krawieckie drobne		
Ściółka dla gryzoni		
Śpiwór		
Środek owadobójczy (w oryginalnym opakowaniu)		
Środki chwastobójcze		
Środki czyszczące		
Środki dezynfekujące		
Środki do czyszczenia metalu		
Środki do czyszczenia piekarnika		
Środki do czyszczenia toalety		
Środki do czyszczenia urządzeń sanitarnych i ich opakowania		
Środki do konserwacji drewna (opakowanie)		
Środki do pielęgnowania posadzki		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Środki do pielęgnowania samochodów		
Środki do przetykania rur spustowych		
Środki do wywabiania plam		
Środki do zwalczania szkodników		
Środki impregnujące (i puszki)		
Środki ochrony roślin (do zwalczania grzybów)		
Środki ochrony roślin (na chwasty i owady)		
Środki odrdzewiające		
Środki odwapniające		
Środki przeciw molom		
Środki przeciw zamarzaniu		
Środki przeciwkorozyjne		
Śruba, element łączący		
Śrubokręt, narzędzia metalowe		
Świeca woskowa (pozostałości)		
Świetłówka energooszczędna		

T

Tablet, smartfon		
Tabletki, leki		
Tablica korkowa		
Taboret, krzesło, element wyposażenia wnętrz		
Taca metalowa		
Tacka styropianowa		
Talerz ceramiczny		
Talerz plastikowy		
Talerz szklany		
Tampon higieniczny		
Tapeta		
Tapicerka meblowa		
Tarka metalowa do warzyw/owoców		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Taśma klejąca		
Tektura, tektura falista, karton		
Telefon komórkowy, ładowarka		
Telefon stacjonarny		
Teleskop, luneta obserwacyjna		
Telewizor, monitor		
Temperówka, ostrzałka		
Termometr cieczowy		
Termometr rtęciowy		
Termometr elektroniczny		
Termos metalowy		
Termos szklany		
Termowentylator, farelka		
Test ciążowy		
Test medyczny (np. COVID)		
Tłuszcze i smary techniczne		
Toner do drukarki, kserokopiarki		
Torba na zakupy bawełniana		
Torba na zakupy (reklamówka biodegradowalna)		
Torba na zakupy papierowa		
Torba na zakupy plastikowa		
Torba, torebka, plecak		
Toster, drobny sprzęt AGD		
Trawa, liście, gałęzie		
Trociny czyste, gałęzie		
Trociny zabrudzone z terrarium		
Trucizny i chemikalia wszelkiego rodzaju		
Tubka po paście do zębów		
Tubka/puszka po kleju budowlanym		
Tuleja papierowa (np. po papierze toaletowym)		
Tynki, ceramika budowlana		

U

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Ubrania, odzież		
Ulotki		
Umywalka		
Urządzenia elektryczne i elektroniczne		

W

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Waciki kosmetyczne		
Waga elektroniczna kuchenna/lazienkowa		
Waga zwykła		
Walizka podróżna		
Wałek kuchenny drewniany		
Wanienka plastikowa		
Wanna, brodzik, kabina natryskowa		
Warzywa, obierki gotowane i surowe		
Wata opatrunkowa, bandaże		
Wata szklana, suprema		
Wąż odpływowy pralkowy		
Wąż ogrodowy gumowy		
Wełna mineralna, budowlane materiały izolacyjne		
Wentylator, termowentylator		
Wędka		
Wiaderko metalowe		
Wiaderko plastikowe		
Widelec		
Wieczko z folii aluminiowej		
Wieczko metalowe (np. od garnka)		
Wieczko plastikowe		
Wieczko szklane (np. od garnka)		
Wiertarka elektryczna		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Wiertarko-wkrętarka akumulatorowa		
Wiertło		
Wieża, sprzęt audio		
WiFi, punkt dostępowy, router		
Witaminy, suplementy (przetknięte)		
Wkręty, gwoździe		
Włosy, sierść		
Wok metalowy		
Worek foliowy		
Worek po cementzie		
Worek po materiałach budowlanych		
Worek po nawozie		
Worek po proszku do prania (czysty)		
Worek po węglu		
Worek tekstylny		
Worek z odkurzacza wypełniony		
Wosk, pozostałości świec		
Wrotki, rolki, sprzęt sportowy		
Wybielacz (i opakowanie)		
Wycieraczka gumowa		
Wykładzina dywanowa		
Wykładzina podłogowa, dywan		
Wykrywacz metalu		
Wytłoczka papierowa na jajka		
Wytłoczka styropianowa na owoce/jajka		

Z

Zabawka elektroniczna/elektryczna		
Zabawka z metalu (bez dodatku innych materiałów)		
Zabawka z tworzywa sztucznego		
Zabawka duża		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Zakładka papierowa do książki		
Zakrętka do stoika plastikowa		
Zakrętka do stoika metalowa		
Zakrętki i kapsle do butelek		
Zapalarka iskrowa elektroniczna		
Zapalniczka		
Zapałka		
Zasilacz (sprzęt elektryczny i elektroniczny)		
Zasłony		
Zderzak samochodowy		
Zegar mechaniczny duży		
Zegar ścienny elektroniczny		
Zegarek elektroniczny		
Zegarek mechaniczny		
Zeszyty, notesy, książki		
Ziemia z doniczek		
Zioła czyste		
Zlew		
Złom drobny metali nieżelaznych		
Złom drobny metali żelaznych		
Złom elektryczny i elektroniczny		
Złoże ceramiczne z filtrów akwariowych		
Złoże ceramiczne z filtrów do wody		
Zmywacz do paznokci (w oryginalnym opakowaniu)		
Zmywarka, sprzęt AGD		
Znicze		
Zużyte baterie, akumulatory		

Ż

Żaluzje, rolety		
Żarówka energooszczędna (światłówka)		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Żarówka LED		
Żarówka zwykła, żarowa		
Żarówka/lampa rtęciowa		
Żelazko		
Żwirek akwariowy		
Żwirek dla kota		
Żyłka wędkarska		
Żyrandol		
Żywność przeterminowana		

Podstawa Prawna

Niniejszy poradnik zawiera zalecenia segregacji odpadów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów.

Rozporządzenie to zawiera wyłącznie minimalne wymagania, natomiast systemy gospodarki odpadami komunalnymi, organizowane przez gminy, mogą różnić się w szczególności i modyfikacjach ukierunkowanych na możliwości oraz wymagania lokalnych instalacji.

W przypadku wątpliwości, należy zapoznać się z zapisami Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Rzeszów, uchwalonego przez Radę Miasta Rzeszowa, lub skonsultować się z Wydziałem Gospodarki Komunalnej UM Rzeszowa.